

סילבוס

מבוא לויקטימולוגיה ופנולוגיה - 61200

תאריך עדכון אחרון 11-09-2023

4 HU Credits:

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קרימינולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר נתנאל דגן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: netanel.dagan@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לאחר ההרצאה בתיאום מראש

מורי הקורס:

ד"ר נתנאל דגן

תאור כללי של הקורס:

מטרת קורס זה הנה להציג ולדון הן בתחום הענישה (פנולוגיה) והן בתחום הקורבנות.

חלקו הראשון של הקורס יעסוק בענישה. נדון בהתפתחותה המוקדמת של הענישה, תוך עמידה על מטרותיה התועלתניות והגמוליות, מגבלותיה, תוצאותיה והשפעותיה הן על העבריין והן על קורבן העבירה.

נדון ביקורתית גם ביישומה באמצעות דרכי ענישה שונות, ובפרט באמצעות בתי סוהר. בחלקו השני של הקורס, הקורס יסקור את תולדות הויקטימולוגיה (מלשון victim), יציג גישות שונות להבנת התחום וידון בטיפולוגיה של קורבנות ובהסברים לה, תוך שימת דגש על המצוקות של קורבנות הפשיעה ויחסייהם עם קבוצות חברתיות ומוסדות שונים, כגון אמצעי התקשורת, גורמים עסקיים, פוליטיים וקבוצות עניין. בנוסף ידונו סוגיות של צדק ופיצוי מנקודת מבטו של הקורבן ותוצגנה תכניות סיוע לקורבנות.

מטרות הקורס:

מטרות הקורס:

- הכרות עם מושגי היסוד בפנולוגיה וויקטימולוגיה
- הבנת ההתפתחות ההיסטורית של הענישה, בקהילה ומחוצה לה
- התבוננות ביקורתית על מקומו של הקורבן בתהליך הפלילי
- הכרות עם מערכת הענישה בישראל
- בחינת חלופות לתפיסות מקובלות על ענישה ותפקידו של הקורבן

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

תוצרי למידה :

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לתאר את התהליך ההיסטורי של התפתחות הענישה, תוך התייחסות למטרות הענישה בתקופות השונות ויישומיהן ולהעריכם באופן ביקורתי.
2. להסביר את מושגי היסוד ביחס לקורבנות עבירה, ולתאר את ההתפתחויות והמגמות של תפקידם במשפט הפלילי
3. לבחון את הקורבנות והענישה כשני צדדים של התהליך הפלילי, ואת השפעתם ההדדית על תפיסות חברתיות.
4. להתייחס באופן ביקורתי למקומו של הקורבן ולתפקיד הענישה בתהליך הפלילי בישראל, ולבחון חלופות למצב הקיים.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות ומצגות מקוונות. אין להעביר חומר למי שאינו ממשתתפי הקורס.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מושגי יסוד בתורת הענישה והתיאוריה שלה
2. מטרות הענישה: התפתחויות היסטוריות וגיאוגרפיות
3. שיקולי ענישה תועלתניים וגמוליים - תיאוריה ויישום.

-
4. מושגי יסוד בויקטימולוגיה
 5. קורבנות עבירה בתהליך הפלילי: התפתחויות ומגמות
 6. בחינה ביקורתית של התהליך הפלילי: מקומו של הקורבן ותפקיד הענישה
 7. קורבנות וענישה בישראל
 8. חלופות לענישה פלילית ומקומו האלטרנטיבי של הקורבן

חומר חובה לקריאה:

Scott, D. (2008). *Penology*. Sage.

קריאה נוספת

Daigle, L. E., & Muftic, L. R. (2015). *Victimology*. SAGE Publications.

Simon, J., & Sparks, R. (Eds.). (2012). *The SAGE handbook of punishment and society*. Sage.

Feeley, M. M., & Simon, J. (1992). The new penology: notes on the emerging strategy of corrections and its implications. *Criminology*, 30(4), 449-474

Fagan, J., & Meares, T. L. (2008). Punishment, deterrence and social control: The paradox of punishment in minority communities. *Ohio St. J. Crim. L.*, 6, 173

Ashworth, A. & Roberts J. (2017). Sentencing. In: Liebling, A., Maruna, S., & McAra, L. (Eds.). (2017). *The Oxford Handbook of Criminology*. Oxford University Press.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן בכתב / בחינה בעל פה / מבחן מעשי 80 %
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 20 %

מידע נוסף / הערות: